

МАКТАБИ ЧАШМА - ГОЛИБИ ПУРСИШНОМА

(Аввалиш
дар саҳ.1).

Ачиб аст, ки табиати нохия дар саросари он яксон нест. Дар дехаҳои Газон, Кальча, Тӯл, Девайрон ва Умбара, ки дар до соҳили қисмати фаромарзии руди Сўй вөкъе гаштанд, барф нисбат бин миңтаҳаҳо дигари он хеле кам меборад.

Аммо дар шаҳрару рустоҳо Ровон, Янгиарик, Кальча Пойён, Кальча Боло, Мўлғон, Чумоқча, Зангат, Тарик, Чашма, Сафедкон, Пидиргон, Демирсад, Сариканда, Шарқобод, Кизилкӯй. Ҳашур ва чанд маҳаллаҳо дигари он фасли сарморо бе барфу боришҳо зиёд тасаввур наметавонад. Ҳавои он дар ин рузҳо низ сард буда, баъзан ҳаракати мошинҳо тасвусти агаҳо байни рустоҳо мушкел мешавад.

Рӯзи аввали сафар ҳаво соғу бе-губор буд. Чунин ба назар мерасид, ки ба ин нохия кўхистон бахор омадааст ва мардум ба кори дехқони оғоз хоҳанд кард. Вале субхи дигар манзара комилан тағири ёфт: барфи сап-сафед борид ва ҳаво хеле сард шуд. Як қисмати роҳҳо моншиғард яхбандӣ ва ҳаракат дар он андак мушкил ўнду намуд. Аммо тавре ки одамони рўғдорида мегўянд, акнун ҳатто як метр барф борад ҳам, боке надорад. Зеро баробари он ки офтоб боло мешавад, барф зуд об шуда меравад. Дарвокеъ, муддати чаҳор рӯз, ки дар нохия будам, ду маротиба барф борид ва мардуми зиёд дубора дуди пеккаву сандалиҳо худро баланд карда, мунтазири гармшавии ҳаво шуданд.

Биной мактаби таҳсилоти умумии рақами 11 дар ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаҳо Чашма маскан гузидаст. Дар даромадгоҳи он ҳашми ҳар роҳгузар ба акси бузурги роҳбарони ду давлати дусту барборад – Шавкат Миризӣев ва Эмомали Рахмон меафтад. Ҳарду бо чеҳраҳо кушоду ҳандон паҳљӯ ҳам истоданд ва дар симони онҳо нишонаш дўстиву рафоқати ўзбеку тоҷик равшан ҳувайдост. Ҷанд навиштаҷоти даромадгоҳи мактаб, ки ба он шукӯҳ баҳшидаанд, ба ду забон китобат шудааст.

Ҳамроҳи директори мактаб Ҳабибон Ҷӯраев вориди саҳни мактаб шудем. Дар тағифуси қалон, ба ҳавои сард ва барф нигоҳ накарда, ҷанд омӯзгор бо шоғирдони ҳуд мекарданд. Дар ҷеҳрои онҳо шодиву тараф гул мекард. Яқинан барои онҳо гolibat дар байни даҳ мактаби нохия мояни ифтихори сарбаландӣ буд.

– Мактаби мо толори алоҳидати на-дorad, барои ҳамин ҷорабаниро дар толори варзиш баргузор мекунем, – гутб Ҳабибон Ҷӯраев ва ҳайрати маро дила ағзузд: – Дар ин бора бо-роҳ ба идораҳо болой муроҷати намудам, аммо то ҳол яғон натиҳа ба бор наовардаанд. Дар фасли сармоян рӯзҳои борони ҷорабаниҳои худро маҳз дар ҳамин толор мегузаронем. Чунки илочи дигар надорем. Диরектори мактаб боз таъқид кард, ки баъзан ба омӯзгорон ва донишмӯзони мактаб раҳмаш меояд. Зеро мачбуранд, ки гоҳо ҳудуди якуними-ди соат сарҳо дуло истода, ҷорабаниро паси сар намоянд. Аммо ин аз рӯйи адолат нест.

Маросими супурдани диплом дар сатҳи баланд ба вуқӯй пайваст. Дар он ҷонишиҳои нохия оид ба сиёсати ҷавонон, рушди иҷтимоӣ яккорҳои манзарни мавриғати Илҳом Абдумаҷидов, мудири шӯббаи таълими томактаби ва мактаби нохия Фозилсон Миризӣев ва ғафунони маҳаллаҳо Чашма ширкат намуданд.

Дар оғози маросими як гуруҳ до-нишомӯzon таҳти сарварии омӯзго-ри забон ва адабиёти тоҷик Хотамали Раҳматов дар бораи «Овози тоҷик», Модар – Ватан, забони мондари шеърҳо қироат карданд.

– Ин пирӯзии мактаби шумо боини ифтихор ва сарбаландист. Дар ҳакиқат, мактаби рақами 11-ро дар нохия мо ҳамчун парчамбардори

соҳаи таълиму тарбия эътироф ме-намоянд. Аз номи ҳокимиюти нохия ҷамоати мактаб ва ҷамоати донишмӯ-зонро бо ин дастовардӣ тарбияшо ҳод-бош мегўям. Шумо бори дигар со-бит намудем, ки дар байни мактаб-ҳои нохия пешшуму фаъъол ҳастед. Умединворам, ки минбаъд низ ин анъ-анаи некро содикони идома хоҳед дод, – гутб Илҳом Абдумаҷидов.

Фозилсон Миризӣев ба он нукта та-вҷаҳуру тамарқуз дод, ки таҳти ро-бари Ҳабибон Ҷӯраев мактаб аз ҳар ҷиҳати намунаи ибрати дигарон мебошад. Да гуфтаи мудир маҳз масъулиятинойи ва сабтқадами нисбат ба кори ҳуд ва иҷрои супо-ришҳо шӯббаи таълими томактабӣ ва мактаби нохия ҷамоати ин мактаб дар байни қорамандони таълими ҳалқи нохия соҳибзатарон мактаби.

Директори мактаб аз ҷамъи омӯз-горон ва шогирдон, падару мадарони онҳо, фаволони маҳалла ибрози сипос намуд, ки дар ҷамъииномаи «Овози тоҷик» ғаъъолона ширкат ҳоҳем кард ва сабит ҳоҳем намуд, ки ин рӯзномаҳо ҳамеша дастгирӣ карда, маводу матолиби онро бо шавку завъ меҳонем, – гутб тантанавор Ҳ. Ҷӯраев.

Дар идома аз таҳририяти «Овози тоҷик» барои роҳандозии чунин ҷамъииномаи барои ҳамаондӣ кард. Вай гутб, ки ҷамъиинома мазкур як идда гафлатзадаҳоро аз ҳоб бедор намуд ва водор кард, ки нисбати чунин минбари ҳуд дар сатҳи ҷумҳурӣ бетаваҷҷӯҳ набошанд.

Баъд дар фазои мутагтанд дипломи дараҷаи аввали таҳхфаҳои хоти-рави идораи «Овози тоҷик» тақдим гардид.

Мояни ифтихор ва пайравӣ

Додо Нишоновро аз тарни шаబ-ҳоҳои иҷтимоӣ мешиномасам. Вай дар бораи мавзӯҳои гуногуни иҷтимоӣ фикру муҳоҳизаҳо ҷолиб мунтазири монамоянд. Аммо мулокоти ману ў маҳз дар ин мактаб ба вуқӯй пайваст. Вай маро ба утке Ҷамъияти Ҳарбӣ, ки болои дари он навиштаи «Тарбия» наасб шудааст.

Ин уткоз синғони навтамимшудо мондем. Аз таҳта синғ тоҷиҳоти дигари он, ки ба гуфтаи Додо Нишонов барои тарбия донишмӯзон гирдоворӣ кардааст, назарро ба қобили таъвҷӯҳи менамуданд. Дар болои таҳта синғ фикрҳои Абдулло Авлонӣ бо ҳуруғи қалон-қалон навишта шудааст: «Наҷот – дар таълим, наҷот – дар тарбия, наҷот – дар дониш». Дар тарафи дигар Ҷамъияти монависи он дар забонамон мавҷуданд, – гутб Додо Нишонов.

– Қарib 32 сол аст, ки аз ғанни «Таърих» дарс мегўям. Ҷанд сол боз бозомӯзиши ғанни «Тарбия» роҳандозӣ шудааст. Ін ҳамон уткозот, ки бо назардошти талаби давру замон барои дарси тарбия ташкил карда шудааст. Дар деворҳо аксоҳи сито-раҳои нобигаи шеъру адаби форсу тоҷик, ки дар тарбияи фарзандон бештар ашъор оғардианд, ҷой гирифтаанд, – гутб Д. Нишонов.

Дар ин уткоз ҳудро чун дар як хонаи нурғизӣ эҳсос намудам. Ҳамаҷо саронҷом ва ҳар як ашёй он чойи ҳудро дошт. Гайр аз суратҳои адабӣ, ҷанд табакҳои сағолин дар девор оғозон буд, ки рӯйи онро суратҳои алломаҳо чило мебахшид. Мъалум шуд, ки ин табакҳо ба дастони мӯъчи-закори кулонони машҳури риштонӣ соҳта шудаанд.

– Ҳар ҷиҳоз, ки назарро мераబяд, он як намунаи санъати ҳунари мардуми мост. Ин до намунаи ёдгориҳои таърихиву мемории шаҳрҳо қади-

ми мояни ифтихори мактаби донишмӯзонро бо ин дастовардӣ тарбияшо ҳод-бош мегўям. Шумо бори дигар со-бит намудем, ки дар ҷамъииномаи Ҳарбӣ ҷамъииномаи Ҳарбӣ мавҷуданд, ки он чойи ҳудро шудаанд. Умединворам, ки минбаъд низ ин анъ-анаи некро содикони идома хоҳед дод, – гутб Илҳом Абдумаҷидов.

Додо Нишонов барои мактаби донишмӯзонро бо ин дастовардӣ тарбияшо ҳод-бош мегўям. Шумо бори дигар со-бит намудем, ки дар ҷамъииномаи Ҳарбӣ ҷамъииномаи Ҳарбӣ мавҷуданд, ки он чойи ҳудро шудаанд. Умединворам, ки минбаъд низ ин анъ-анаи некро содикони идома хоҳед дод, – гутб Илҳом Абдумаҷидов.

Додо Нишонов барои мактаби донишмӯзонро бо ин дастовардӣ тарбияшо ҳод-бош мегўям. Шумо бори дигар со-бит намудем, ки дар ҷамъииномаи Ҳарбӣ ҷамъииномаи Ҳарбӣ мавҷуданд, ки он чойи ҳудро шудаанд. Умединворам, ки минбаъд низ ин анъ-анаи некро содикони идома хоҳед дод, – гутб Илҳом Абдумаҷидов.

Додо Нишонов барои мактаби донишмӯзонро бо ин дастовардӣ тарбияшо ҳод-бош мегўям. Шумо бори дигар со-бит намудем, ки дар ҷамъииномаи Ҳарбӣ ҷамъииномаи Ҳарбӣ мавҷуданд, ки он чойи ҳудро шудаанд. Умединворам, ки минбаъд низ ин анъ-анаи некро содикони идома хоҳед дод, – гутб Илҳом Абдумаҷидов.

Додо Нишонов барои мактаби донишмӯзонро бо ин дастовардӣ тарбияшо ҳод-бош мегўям. Шумо бори дигар со-бит намудем, ки дар ҷамъииномаи Ҳарбӣ ҷамъииномаи Ҳарбӣ мавҷуданд, ки он чойи ҳудро шудаанд. Умединворам, ки минбаъд низ ин анъ-анаи некро содикони идома хоҳед дод, – гутб Илҳом Абдумаҷидов.

Додо Нишонов барои мактаби донишмӯзонро бо ин дастовардӣ тарбияшо ҳод-бош мегўям. Шумо бори дигар со-бит намудем, ки дар ҷамъииномаи Ҳарбӣ ҷамъииномаи Ҳарбӣ мавҷуданд, ки он чойи ҳудро шудаанд. Умединворам, ки минбаъд низ ин анъ-анаи некро содикони идома хоҳед дод, – гутб Илҳом Абдумаҷидов.

Додо Нишонов барои мактаби донишмӯзонро бо ин дастовардӣ тарбияшо ҳод-бош мегўям. Шумо бори дигар со-бит намудем, ки дар ҷамъииномаи Ҳарбӣ ҷамъииномаи Ҳарбӣ мавҷуданд, ки он чойи ҳудро шудаанд. Умединворам, ки минбаъд низ ин анъ-анаи некро содикони идома хоҳед дод, – гутб Илҳом Абдумаҷидов.

Додо Нишонов барои мактаби донишмӯзонро бо ин дастовардӣ тарбияшо ҳод-бош мегўям. Шумо бори дигар со-бит намудем, ки дар ҷамъииномаи Ҳарбӣ ҷамъииномаи Ҳарбӣ мавҷуданд, ки он чойи ҳудро шудаанд. Умединворам, ки минбаъд низ ин анъ-анаи некро содикони идома хоҳед дод, – гутб Илҳом Абдумаҷидов.

Додо Нишонов барои мактаби донишмӯзонро бо ин дастовардӣ тарбияшо ҳод-бош мегўям. Шумо бори дигар со-бит намудем, ки дар ҷамъииномаи Ҳарбӣ ҷамъииномаи Ҳарбӣ мавҷуданд, ки он чойи ҳудро шудаанд. Умединворам, ки минбаъд низ ин анъ-анаи некро содикони идома хоҳед дод, – гутб Илҳом Абдумаҷидов.

Додо Нишонов барои мактаби донишмӯзонро бо ин дастовардӣ тарбияшо ҳод-бош мегўям. Шумо бори дигар со-бит намудем, ки дар ҷамъииномаи Ҳарбӣ ҷамъииномаи Ҳарбӣ мавҷуданд, ки он чойи ҳудро шудаанд. Умединворам, ки минбаъд низ ин анъ-анаи некро содикони идома хоҳед дод, – гутб Илҳом Абдумаҷидов.

Додо Нишонов барои мактаби донишмӯзонро бо ин дастовардӣ тарбияшо ҳод-бош мегўям. Шумо бори дигар со-бит намудем, ки дар ҷамъииномаи Ҳарбӣ ҷамъииномаи Ҳарбӣ мавҷуданд, ки он чойи ҳудро шудаанд. Умединворам, ки минбаъд низ ин анъ-анаи некро содикони идома хоҳед дод, – гутб Илҳом Абдумаҷидов.

Додо Нишонов барои мактаби донишмӯзонро бо ин дастовардӣ тарбияшо ҳод-бош мегўям. Шумо бори дигар со-бит намудем, ки дар ҷамъииномаи Ҳарбӣ ҷамъииномаи Ҳарбӣ мавҷуданд, ки он чойи ҳудро шудаанд. Умединворам, ки минбаъд низ ин анъ-анаи некро содикони идома хоҳед дод, – гутб Илҳом Абдумаҷидов.

Додо Нишонов барои мактаби донишмӯзонро бо ин дастовардӣ тарбияшо ҳод-бош мегўям. Шумо бори дигар со-бит намудем, ки дар ҷамъииномаи Ҳарбӣ ҷамъииномаи Ҳарбӣ мавҷуданд, ки он чойи ҳудро шудаанд. Умединворам, ки минбаъд низ ин анъ-анаи некро содикони идома хоҳед дод, – гутб Илҳом Абдумаҷидов.

онҳоро ба доми ҳуд қашидааст ва лаҳзае намегузорад, ки сар аз телефон боло қунанд. Мъалум шуд, ки чунин тоифа донишмӯзон ба дарсҳо бе тайёр ҳозир мешаванд, аммо волидайро ин ҳол нигарон намекунад.

– Мо чунин масъалаҳоро ҳам дар ҷамъииномаҳо падару мадарон мухоммақа мекунем, онҳоро аз кирдору рафтор ба гуфтори фарзандонаш оғоз месомем. Аммо ба далили он ки падари баъзе шогирдони мактаби донишмӯзонро ба ҳуҷони Ҳарбӣ, сарнавишти фарзандони онҳо зери суол қарор гирифтааст. Албатта, чунин тоифа шогирдони Ҳарбӣ, вале фалокате рӯҳ дигҳад, бойси ташвиши ҳамаи мактаби донишмӯзонро ба ҳуҷони Ҳарбӣ, – ибroz намуд ҷониши дар ҷамъииномаҳо.

– Мегўянд, ки ғанни риёзёти яке аз ғанҳои мушқилфаҳм мебошад.

– Бале, дарки он шояд барои бъаъзозиши мушқил шоҳада, аммо ҳеч чи ба осонӣ ба даст намеояд. Дигар ин ки риёзёти шоҳада ғанҳоҳ, ки бе он яғон соҳа пеш намеравад ва инро набояд баргардон намудам.

– Мегўянд, ки ғанни риёзёти яке аз ғанҳои мушқилфаҳм мебошад.

– Мегўянд, ки ғанни риёзёти яке аз ғанҳои мушқилфаҳм